

Ruud van Nistelrooy Methode

Index:

1. De RvN Methode
2. Leidende principes
3. Eigenschappen Ruud van Nistelrooy
4. Ruud – Kind - Familie
5. Hét probleem
6. De interventies binnen de RvN-M
 - Talent
 - Veerkracht
 - Welbevinden en Betrokkenheid
 - Verbondenheid
 - Coach, Trainer , Scheidsrechter
7. DuOO-schema's
8. Literatuur en sites

1. De RvN Methode

De 'Ruud van Nistelrooy Methode' (RvN-M) is de wijze waarop de 'Ruud van Nistelrooy Academie' (RvN-A) vorm geeft aan haar doelstellingen

De RvN-academie biedt een actief programma binnen een duidelijke structuur, met speelse en onconventionele activiteiten.

De RvN-methode is afgeleid van de uitgangspunten van 'Duurzaam Opvoeden en Ontwikkelen' (www.duoo.org) en 'hetkind' (www.hetkind.org) en wordt gekenmerkt door een open perspectief op ontwikkeling.

Uitgangspunt is dat **het kind** volledig is toegerust voor zijn eigen ontwikkeling en is hiervoor intrinsiek gemotiveerd vanuit zijn behoefte aan relatie, competentie en autonomie potentieel tot wasdom te laten komen, vraagt uitdaging en ondersteuning leren gebeurt in interactie. Daarvoor is een relatie nodig met **een begeleider** die: beschikbaar is, verbindt, vertrouwt, talent oproept, werkt vanuit zijn eigen persoon en die uiteraard zijn vak verstaat **Eindverantwoordelijken** creëren de randvoorwaarden voor inspiratie, moreel kompas en het besef dat alles er toe doet.

2. Leidende principes

- De RvN-M is talent- en ambitiegedreven
- De RvN-M daagt uit tot zelfkennis, zelfsturing en verantwoordelijkheid
- De RvN-M laat begeleiders en kinderen als full partners met elkaar optrekken
- De RvN-M verbindt onderwijs en opvoeding
- De RvN-M verbindt en biedt een moreel kompas, ze is open, veilig en kent een toon van respect en vertrouwen

- De RvN-M is deel van de samenleving, maar kenmerkt zich tegelijk door een zekere afstand en reflectie
- De RvN-M en zijn uitgangspunten en resultaten worden getoetst en gelegitimeerd, in de eerste plaats ten dienste van de kinderen en de school

3. Eigenschappen Ruud van Nistelrooy

De RvN- Methode is afgeleid van de eigenschappen van Ruud van Nistelrooy:

- Betrokkenheid
- Passie
- Doorzettingsvermogen
- Jezelf blijven

4. Ruud – Kind - Familie

- **RvN** is zichzelf, een passievolle voetballer.
‘Elk goed voorbeeld is er één.’
- **Een RvN-kind** is zichzelf, ontdekt en ontwikkelt zijn talenten.
‘Je wordt niet zoals Ruud, maar je wordt zoals Ruud jezelf.’
- **De RvN-familie** is verbonden met elkaar.
‘We mogen wel een spel verliezen, maar nooit iemand verliezen.’

5. Hét probleem

Hét probleem van kinderen die onder druk staan zijn ontkoppelingen. De ontkoppelingen tussen relatie en prestatie, tussen inspanning en resultaat, tussen proces en product, tussen theorie en praktijk, tussen opvoeding en onderwijs (Stevens 2002).

Kinderen worden regelmatig gereduceerd tot een set gedragskenmerken, maar kinderen zijn geen set gedragskenmerken. Kinderen zijn psychosociale wezens die zich gedragen afhankelijk van de context. Leren en ontwikkelen is altijd situatie- en contextgebonden. Decontextualiseren leidt uiteindelijk tot depersonaliseren. Het eigen verhaal van het individuele kind doet er dan niet meer toe. En als ze dat ervaren is de ontkoppeling definitief.

Michelangelo: *“Het grootste gevaar voor de meesten van ons is niet dat we te hoog inzetten en het dan niet halen, maar dat we te laag inzetten en het wel halen.”*

Het probleem wordt in stand gehouden

We weten dat kinderen zich voor een belangrijk gedeelte gedragen ‘naar de verwachting’. Als kinderen met hoge verwachtingen worden aangesproken, ontwikkelen ze zich significant beter dan wanneer ze met lage verwachtingen worden aangesproken. Die ‘selffulfilling prophecy’ of dat ‘pygmalion effect’ is bekend. Kinderen kunnen zich gaan gedragen naar ‘achterstand’ of ‘stoornissen’. Om dat te kantelen is een aanpak nodig die zich richt op constructieve interventies.

6. De interventies binnen de RvN-M zijn:

1. Gericht op **Talent**
2. Op zoek naar **Veerkracht**
3. Met **Welbevinden en Betrokkenheid** als criteria
4. En **Verbondenheid** als hoogste waarde
5. Waarbij de begeleiders **Coach** zijn en **Trainer** en indien nodig **Scheidsrechter**

1. Talent

Talenten of begaafdheden zijn bijzonder goed ontwikkelde eigenschappen. Ze kenmerken de vele vermogens. Bij talenten spelen de aangeboren eigenschappen een grote rol. Dit in tegenstelling tot vaardigheid, waarbij vooral ervaring en handigheid een rol speelt. De begeleiders richten zich dan ook op de eigenheid van de kinderen zelf.

Herman Wijffels: *“Als we in de mondiale context overeind willen blijven, hebben we elke flinter talent nodig die in dit volk aanwezig is.”*

Aanbevelingen om tot talentontwikkeling te komen (Kooijmans):

1. Werken vanuit beschermende factoren vraagt een omslag in het bewustzijn van professionals, namelijk geloven in potenties en talenten van risicojongeren. De professional dient zich ervan bewust te zijn dat er ook bij de jongeren eerst een omslag in het denken nodig is. Een succeservaring helpt deze omslag te kunnen maken.
2. Besteed veel aandacht, tijd en energie aan de eerste fase om jongeren te motiveren door het op professionele wijze uitlokken van creatieve processen, zodat de eerste bouwsteen er ligt, de eerste succeservaring kan ontstaan (de vonk) en jongeren gaan verlangen naar herhaling van die ervaring.
3. Lever maatwerk en zorg voor korte spanningsbogen. Nooit kan één formule, één standaard, werken voor al die jongeren. Sommige jongeren hebben baat bij kleine uitdagingen, omdat ze eerst gekalmeerd moeten worden, terwijl anderen juist door heftige prikkels gestimuleerd en geactiveerd moeten worden. Belangrijk is in de opbouw van het programma-aanbod te zorgen voor activiteiten die snel tot resultaat leiden.
4. Zoek steeds naar de balans tussen uitdaging en vaardigheden zodat risicojongeren *flow* (Csikszentmihalyi) kunnen ervaren.
5. Stem je materiële en immateriële feedback steeds af op het motivatieproces van de jongeren zodat er intrinsieke motivatie kan ontstaan.

Conclusies m.b.t. talentcoaching (Kooijmans)

1. Door succeservaringen wordt het zelfvertrouwen, het zelfbeeld en gevoel van eigenwaarde van jongeren versterkt en kunnen zij op den duur gevoelens van faalangst en onzekerheid overmeesteren. Ook wordt door succeservaringen de intrinsieke motivatie versterkt.
2. Door knappe prestaties te leveren in een stimulerende omgeving kunnen zij zich wapenen tegen negatieve invloeden van andere leefomgevingen (buurt, gezin,

vrienden, school). Het opbouwen van een nieuw sociaal netwerk is een cruciale externe slaagfactor om het zogenoemde ‘succespad’ voort te zetten.

3. De kans op positieve gedragsverandering is dus het grootst als de interne en externe slaagfactoren optimaal zijn, en de interne en externe faalfactoren geminimaliseerd kunnen worden. Talentcoaches die met risicjongeren werken kunnen niet op al deze factoren invloed uitoefenen. Wel kunnen creatief-agogische interventies effect hebben op zowel interne als externe factoren die het succes beïnvloeden.

4. Het beïnvloeden van gedrag, (ook delinquent gedrag) lukt nooit op basis van succeservaringen alleen. Sterker nog, er gebeurt pas echt iets als een jongere na een succeservaring de onvermijdelijke terugval krijgt (de zogenaamde *entropie*), en daar doorheen weet te komen. Een talentcoach is erin getraind om juist van deze psychische entropie een leerervaring te maken.

2. Veerkracht

Sommige kinderen reageren flexibel op problemen en spanningen. Ze tonen hun emoties, maar zijn ook in staat deze een plek te geven en zich aan te passen. Ze zijn volhardend in het vinden van oplossingen. Ze zijn creatief en geven niet zo snel op. Deze kinderen krijgen veel waardering van leeftijdgenoten en volwassenen. Andere kinderen zijn snel gefrustreerd als iets niet lukt, reageren agressief of afwijzend of trekken zich terug en halen zich daardoor ook nog voortdurend het ongenoegen van anderen op de hals.

Het belangrijkste verschil tussen deze kinderen is de mate van **veerkracht (resilience)** waarover zij beschikken. Veerkracht (flexibiliteit en volharding in probleemsituaties) is een persoonsdimensie die een belangrijke rol lijkt te spelen bij het verwezenlijken van persoonlijke mogelijkheden in de loop van het leven en bij het omgaan met spanningen en lijkt als zodanig sterk verbonden met het persoonlijk welbevinden.

Veerkracht (resilience) kent vijf elementen:

1. De ervaring van **gedragenheid** door één of meer anderen: deel te zijn van een groter en veilig geheel
2. Het vermogen om **zingeving** in het leven te ontdekken
3. Vaardigheden waarmee je **grip hebt op je leven**
4. Een gevoel van **eigenwaarde**
5. **Humor en plezier** om zaken te relativeren.

3. Welbevinden en Betrokkenheid

De RvN-M richt zich op de ‘ervaringsstroom’ van kinderen. Daarbij wordt rekening gehouden met alle relevante factoren. Begeleiders zijn gericht op wat er zich in de kinderen afspeelt. Dat is zichtbaar in **Welbevinden** (*‘Hoe maakt het kind het?’*) en **Betrokkenheid** (*‘Is het kind optimaal in ontwikkeling?’*)

Welbevinden: Kinderen die zich in een toestand van welbevinden verkeren, voelen zich op en top. De hoofdtoon van hun bestaan is **genieten**. Ze beleven plezier, hebben deugd aan elkaar en de dingen. Ze stralen **vitaliteit** uit en tegelijkertijd ontspanning en **innerlijke rust**. Ze stellen zich **open en ontvankelijk** op voor wat er op hen afkomt. Ze zijn **spontaan** en

durven zichzelf te zijn. Welbevinden is verbonden met **zelfvertrouwen**, een goed zelfwaardegevoel, weerbaarheid. Het fundament is het **in voeling zijn met zichzelf**, het contact hebben met de eigen ervaringsstroom, 'volfunctioneren'.

De signalen van welbevinden

- Genieten, plezier beleven
- Ontspanning en innerlijke rust
- Vitaliteit
- Openheid
- Spontaniteit, zichzelf durven zijn
- Zelfvertrouwen, assertiviteit, een positief zelfbeeld
- In voeling met zichzelf

Als kinderen het goed maken, zijn ze beter in staat hun basisbehoeften te bevredigen. Dat is geen verwennerij, maar voorwaardelijk om je goed te kunnen ontwikkelen. Als kinderen ziek zijn is je enige wens dat ze beter worden. Als ze gezond en fit zijn, wil je dat ze zich maximaal ontwikkelen. Het is belangrijk te zien dat kinderen acteren vanuit de basisbehoeften en te weten dat een hoog welbevinden dat op een prettige manier mogelijk maakt.

De basisbehoeften:

- Lichamelijke behoeften
 - Eten, drinken, beweging, slapen, etc.
- Behoeftte aan affectie, warmte en tederheid
 - Lichamelijk contact, nabijheid, liefde en warmte geven en ontvangen, etc.
- Behoeftte aan veiligheid, duidelijkheid en continuïteit
 - Voorspelbare, ordelijke omgeving, weten waar je aan toe bent, etc.
- Behoeftte aan erkenning en bevestiging
 - Aanvaard en gewaardeerd worden, iets voor iemand betekenen, etc.
- Behoeftte om zichzelf als kundig te ervaren
 - Het gevoel zelf écht iets te kunnen, nieuwe inzichten verwerven, etc.
- Behoeftte aan zingeving en aan morele waarde
 - Zich een goed mens voelen, zich verbonden voelen, etc.

Niet-bevrediging van een of meerdere basisbehoeften tast het hele functioneren van de persoon aan.

Betrokkenheid: Betrokkenheid is een **toestand** waarin kinderen zich bevinden wanneer ze op een intense manier met iets bezig zijn. We merken het aan hun hoge **concentratie**, een opgeslorpt, **tijdvergeten** bezig zijn. Hun handelen en houding verraden een intense **mentale activiteit**. Ze zijn heel **aanspreekbaar** voor wat de omgeving te bieden heeft, stellen zich open op. Ze voelen zich van binnenuit **gemotiveerd** om met de activiteit aan de slag te blijven. De **enorme voldoening** die ze daarbij ervaren, vloeit voort uit de bevrediging van hun **exploratiedrang**: het genieten van greep krijgen op de werkelijkheid. Betrokkenheid komt alleen voor in het smalle gebied tussen 'al kunnen' en 'nog niet kunnen'. Kinderen bewegen zich er **aan de grens van hun mogelijkheden**. Betrokkenheid is met al die kenmerken samen dé conditie bij uitstek voor het realiseren van ontwikkeling in de diepte of **fundamenteel leren**.

De signalen van betrokkenheid

- Concentratie
- Energie
- Complexiteit en creativiteit
- Mimiek en houding
- Persistentie
- Nauwkeurigheid
- Reactietijd
- Verwoording
- Voldoening

Daarvoor is nodig:

1. Vrij initiatief

Het vrije initiatief is een krachtig middel om betrokkenheid te verhogen. Van nature kiezen kinderen spontaan activiteiten die het dichtst bij hun mogelijkheden liggen. Bij kinderen zien we de innerlijke drang de wereld om hen heen te ontdekken en nieuwe mogelijkheden te verkennen nog heel puur. Deze van nature aanwezige exploratiedrang stimuleert de zelfstandigheid en vergroot het zelfvertrouwen. Hierdoor voelt het kind zich competent en wil zich verder ontwikkelen.

2. Rijk milieu

Om voldoende tegemoet te komen aan de ontwikkelingsdrang van kinderen is een rijke omgeving met voldoende prikkels een voorwaarde. Een 'rijk milieu' is een omgeving met interessante en uitdagende materialen en activiteiten voor kinderen. De inrichting van de omgeving is hierbij zeer bepalend, maar ook de activiteiten die de begeleider onderneemt. Er is aandacht voor veelzijdigheid. Er moet een appèl worden gedaan op alle ontwikkelingsgebieden, zodat ieder kind aan zijn trekken kan komen. Ook de persoon van de begeleider speelt een belangrijke rol. Zijn creativiteit en inventiviteit horen bij het rijke milieu.

3. ErvaringsGerichte dialoog

De ErvaringsGerichte dialoog is een inlevende manier van communiceren. Dat gesprek richt zich op de ervaringsstroom van de ander; op 'wat er zich in de ander afspeelt'. Deze vorm van communicatie kent drie facetten: *aanvaarding*, *echtheid* en *inleving*. Uiteraard hoeft niet elk gesprek gevoerd te worden met aandacht voor deze facetten. Soms is het goed of nodig om af te wijzen, te negeren of om vanuit je eigen perspectief te communiceren. Maar als je aan wilt sluiten bij de behoeften die kinderen werkelijk hebben, is aandacht voor aanvaarding, echtheid en inleving evident.

4. Verbondenheid

Ontkoppelingen zijn het probleem. Kinderen die 'uitvallen' zijn ontkoppeld van het systeem; kinderen die delinquent gedrag vertonen zijn ontkoppeld van dat wie of wat ze schade toebrengen. **Verbondenheid is het antwoord.** Daarvoor is het nodig om onderscheid

te maken tussen waarden en normen. Waarden zijn van een hoge orde en niet eenvoudig te realiseren. Bijvoorbeeld, het belang van welbevinden en betrokken onderschrijven, betekent nog niet dat je dat realiseert. Maar interacties moeten bewust worden genomen als de gezamenlijk onderschreven waarden expliciet gemaakt zijn. Normen zijn van een relatief lage orde.

5. Coach, trainer en scheidsrechter

De begeleider is coach, maar ook trainer en indien nodig ook scheidsrechter.

De begeleider is **coach**.

Als de wedstrijd begint speelt de ploeg afhankelijk van alle omstandigheden. De coach probeert zo nodig vanaf de zijlijn bij te sturen.

- Veel begeleiders coachen graag. Voor coaching zijn twee zaken voorwaardelijk: Je moet het kunnen en je moet er aan toekomen. Als de begeleider niet toekomt aan coachen, is er vaak een rol weggelegd voor de scheidsrechter of de trainer. Het is van belang dat de begeleider niet doorcoacht als er overtredingen worden gemaakt (*laat de scheidsrechter komen!*) en als voorwaardelijke routines en patronen niet zijn ontwikkeld (*schakel de trainer in!*)

De begeleider is **trainer**.

Ter voorbereiding en verbetering van de ‘vrije spelsituaties’, moet hij alle spelers van de ploeg fit houden en op niveau met elkaar laten trainen.

- Sommige begeleiders coachen liever dan dat ze trainen. Maar routines en patronen worden ingeslepen in trainingen. Om de trainingen succesvol te laten verlopen moeten ze uitdagend en zinvol zijn. Kinderen moeten de training niet als ‘noodzakelijk kwaad’ ervaren. Spelplezier en *zin* om beter te worden moeten leidend zijn. Uiteraard kunnen voor verschillende onderdelen hulptrainers worden uitgenodigd. Van belang is wel dat zij in overleg met de coach vanuit de gezamenlijke visie blijven werken. Het perspectief moet inzichtelijk zijn trainer én spelers!

De begeleider is een **scheidsrechter**.

Voor de wedstrijd begint, heeft hij het speelveld gecontroleerd. Hij legt de spelregels uit en spreekt de ploeg daar op aan.

- Soms hoor je begeleiders zeggen: “Ik heb geen zin om politieagent (lees: scheidsrechter) te spelen. Maar soms moet je scheidsrechter *zijn* (en niet spelen) om de grenzen te bewaken, waarbinnen de kinderen veilig kunnen spelen en werken.

5 tips voor de coach

In het eerste nummer (maart 2006) van het tijdschrift ‘nlcoach’ geeft Guus Hiddink 5 tips voor succesvolle coaching:

- 1) Doe jezelf niet beter voor dan je bent.
- 2) Schep reële doelen (en blijf intussen altijd streven naar een wonder.)
- 3) Kweek wederzijds respect tussen vedetten en ‘knechten’.
- 4) Gedraag je niet als supporter van je eigen team.
- 5) Geef ruimte aan je intuïtie.

Mark Lammers, de succesvolle coach van de dames hockeyploeg, dankt zijn successen naar eigen zeggen aan de veranderde tactiek. Vroeger schreef hij voor hoe ‘zijn dames’ moesten

eten, trainen, ontspannen, leven... Tegenwoordig vraagt hij wanneer zij zich het prettigst voelen. Vroeger trainde hij op wat ze niet konden. Maar hij constateerde dat die patronen ook in de wedstrijd zichtbaar werden. Tegenwoordig laat hij de dames elkaar vertellen waar ze goed in zijn en laat ze daar op trainen. Als ze het veld op gaan zegt hij niet meer wat ze moeten doen, maar vraagt wat ze gaan doen en dan... doen ze dat ook!

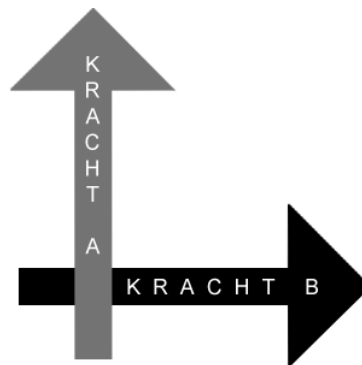
Lammers: *“Coachen is niet dat ze doen wat je zegt, maar dat ze doen wat het beste is voor het team.”*

Johan Crujff zei eens dat hij Edwin van de Sar de beste aanvaller vindt. Zijn plausibele verklaring is dat van de Sar de keeper is die de bal het snelst en het best weer in de ploeg kan brengen, waardoor de voorhoede van de tegenstanders ‘achter de feiten aanloopt’. De bal snel en goed in het spel brengen zorgt ervoor dat de ploeg weer ‘op de aanval kan spelen’. De begeleider is soms nodig om het stilgevallen spel weer goed op gang te brengen. Dus ja, soms is hij ook nog aanvallende keeper!

7. DuOO-schema's

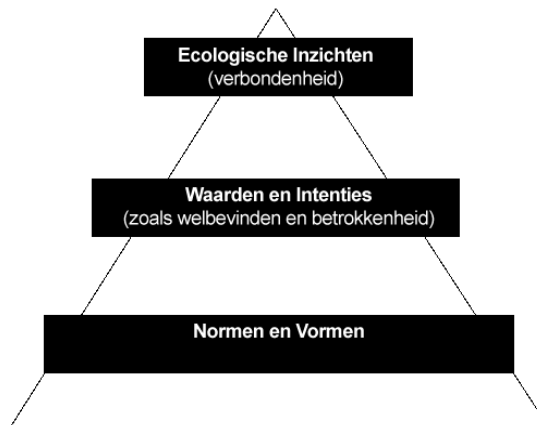
De RvN-Methode hanteert de 3 schema's van **Duurzaam Opvoeden en Ontwikkelen**:

- 1) de **DuOO-pijlen** (om de spanning van ontwikkeling te erkennen)
- 2) de **DuOO-piramide** (om te prioriteren)
- 3) de **DuOO-cirkel** (om te bepalen of inspanningen succesvol zijn)

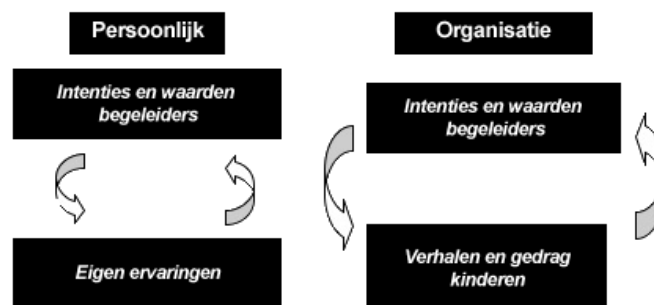
De DuOO-pijlen:

Er is geen vorm te vinden die voor iedereen altijd het beste is. Tegengestelde krachten en belangen kunnen elkaar 'uit het lood' trekken. Als je kiest voor kracht A, is het van belang dat hij kracht B nog kan verantwoorden. Er is geen links zonder rechts, geen vraag zonder aanbod, geen begeleider zonder kind.

De DuOO-piramide:

Ecologische inzichten geven een beeld van de mens en zijn omgeving. Verbondenheid is cruciaal om interacties succesvol te laten verlopen. Ontkoppelingen leiden tot verwijdering, remming en delinquentie. Waarden en intenties geven richting, taal en perspectief. Normen en vormen zijn ondergeschikt en zouden in dienst moeten staan van de (gezamenlijke) waarden en intenties.

De DuOO-cirkel:

Duurzaamheid krijgt pas kans, als intentie en waarden zichtbaar en hoorbaar worden in het gedrag en de verhalen van alle participanten.

8. Literatuur:

- Csikszentmihalyi M., (1999) *Flow, psychologie van de optimale ervaring*. Amsterdam: Boom
- Herpen van, M., (2005) *ErvaringsGericht Onderwijs; van oriëntatie tot implementatie*. Antwerpen/Apeldoorn: Garant
- Herpen van, M. (2008) *Duurzaam Opvoeden en Ontwikkelen*. Antwerpen/Apeldoorn: Garant
- Herpen van, M., (2007) *Als één iemand niet gelukkig is, is niemand gelukkig*. Egoscoop Jrg. 11 Nr. 1
- Herpen van, M., (2007) *De toekomst van een kind kan nooit een druppel op een gloeiende plaat zijn*. Egoscoop
- Herpen van, M., (2007) *ErvaringsGericht Onderwijs*. Egoscoop
- Herpen van, M., (2007) *Je team zo goed mogelijk laten spelen*. Egoscoop Jrg. 11 Nr. 4
- Herpen van, M., (2007) *Zorgbreedte anders bekeken*. Egoscoop Jrg. 12 Nr. 1
- Kooijmans, M.,(2009) *Battle zonder knokken*. Amsterdam: SWP
- Stevens L., (2002) *Zin in leren*. Leuven/Apeldoorn: Garant-Uitgevers
- Stevens, L., (red.) (2008) *Leraar wie ben je?* Leuven/Apeldoorn: Garant-Uitgevers

Stevens L., Beekers, P., Evers, M., Wentzel, M., & Van Werkhoven, W., (2004) *Zin in school*. Amersfoort: CPS

Wentzel, M., Persoonlijke ontwikkeling: een zichzelf versterkend proces; (*een samenvatting van het artikel 'Metten in perspectief' van J.M.A. Rixen-Walraven. Tijdschrift voor Orthopedagogiek, XXVIII (1989) p16-33.*) Egoscoop Jrg. 14 Nr. 4

Sites:

www.duoo.org

www.hetkind.nl

www.ervaringsgerichtonderwijs.nl

www.dekrachtvanhethuis.org

www.marcelvanherpen.nl